

Katedra animované tvorby

Posudek teoretické diplomové práce magisterské

Autor/ka práce: Marek Náprstek

Název práce: Skutečnější než život – Virtuální celebrity jako budoucnost zábavního průmyslu

Posudek oponenta

Autor/ka posudku (jméno, příjmení, pracoviště): Jiří Kubíček, KAT, FAMU

Hodnocení obsahu a výsledné podoby teoretické diplomové práce:

Vhodnost zvoleného cíle a přístupu práce B

Relativní úplnost zpracované literatury ke zvolenému tématu A

Schopnost kriticky vyhodnotit a použít odbornou literaturu A

Logičnost struktury práce, souvislost jejich kapitol a jejich proporce B

Jazyková a stylistická úroveň práce B

Dodržení citační normy (pokud se v textu opakovaně vyskytují přejeté pasáže bez udání zdroje, práce nemůže být doporučena k obhajobě) A

Obrazové přílohy v dostatečném rozsahu, oprávněnost a vhodnost příloh, grafická úprava B

Původnost práce, přínos k rozvoji oboru B

Celkové hodnocení diplomové práce (A-F) B

(vysvětlivky hodnocení: A = výborný výkon převyšující daná kritéria, B = nadprůměrný výkon s minimem chyb, C = průměrný výkon s přijatelným počtem chyb, D = přijatelný výkon s větším počtem chyb, E = výkon vykazující minimální naplnění kritérií, F = nepřijatelný výkon)

Doporučení:

Vlastní slovní hodnocení teoretické diplomové práce obsahuje odstavec shrnující obsah práce a její závěry; rozvádí detailněji hodnocení dílčích kritérií uvedených výše, zejména zdůvodnění známek D, E, F; vyzdvihuje přednosti práce, zvláště v případě hodnocení A, B; formuluje otázky, k nimž se student/ka musí při obhajobě vyjádřit; na závěr uvádí jednoznačné vyjádření, zda autor prokázal či neprokával schopnost samostatné tvůrčí činnosti ve své oblasti výzkumu, zda jeho práce splňuje či nespĺňuje požadavky standardně kladené na diplomové práce, zda vedoucí/oponent práci doporučuje či nedoporučuje k obhajobě a jakou známku navrhuje. Slovní hodnocení má typicky rozsah 1 normostrany; v případě práce bez výtek může být i kratší. U prací, kde není co vytýkat, je namíste položit doplňující otázku ve smyslu, kam by uchazeč pokračoval v dalším výzkumu.

Vlastní slovní hodnocení teoretické diplomové práce:

Marek Náprstek zvolil pro svou magisterskou diplomovou práci téma nadmíru aktuální – virtuální celebrity a vše, co se jich týká. Problematika virtuálních celebrit je nejen velmi aktuální, ale i velice rychle a dynamicky se rozvíjející a měnící. Jednou z podstatných příčin tohoto jevu a této tendence je rychle a dynamicky se vyvíjející digitální technologie, která se týká nejen obrazu, ale i zvuku. Nedávno proběhla médii informace, že Nvidia zveřejnila stovky „fotografií“ neexistujících lidí, kteří jsou nerozeznatelní od lidí skutečných. Včera jsem viděl televizní reportáž o tom, že byl vytvořen software, který nahraje krátký vzorek hlasového projevu konkrétního jedince, a potom již je schopen vygenerovat jakýkoli text jakoby mluvený tímto jedincem, aniž by byl rozeznatelný od hlasového projevu „originálu“. Jaké možnosti dává již nyní digitální technologie v této oblasti, a jaké psychologické, sociální, právní, ale i etické, estetické a filosofické důsledky mohou tyto aktivity mít, je možné si představit, a při jejich domýšlení vám začne běhat mráz po zádech. Tyto a podobné myšlenky se dají vyčíst i mezi řádky diplomové práce Marka Náprstka.

Jeho práce je rozdělena do tří kapitol. V první popisuje, co to vlastně jsou „virtuální celebrity“, jaká je jejich historie a jaký je jejich vývoj. Podrobně charakterizuje a popisuje konkrétní počiny v této oblasti a končí tuto kapitolu výčtem současných virtuálních celebrit.

Druhá kapitola je celá věnována celebritě Hatsune Miku, která se od tradičních virtuálních celebrit liší tím, že její popularita se neodvíjí jen od její konkrétní podoby a jejího obsahu, ale od toho, že představuje otevřenou platformu, která má komunitní charakter a na proměnách jejího vzhledu i obsahu se může podílet celá komunita jejích fanoušků.

Ve třetí kapitole Marek Náprstek popisuje, v čem spočívá rozdíl mezi popularitou celebrity tradiční a celebrity virtuální.

Jeho práce (rozsahem odpovídající požadavku na magisterské práce na dolní hranici) má logickou strukturu a členění do tří kapitol je logické a funkční. Přináší množství cenných a zajímavých informací, které doposud neexistovaly v takové ucelené a „seřazené“ podobě. Diplomant pracuje vzorným způsobem s prameny a literaturou, a rozsah nastudovaných a použitých pramenů je obdivuhodný. Dá se říci, že jeho práce je vzorně vyřešovaná. Citace jsou zřetelně označeny a zaevidovány a seznam použitých pramenů odpovídá normě na vysokoškolské teoretické práce. Obrazových příloh není mnoho, ale ty použité vhodným způsobem dokreslují a doplňují vlastní text.

Argumentace Marka Náprstka je teoreticky motivovaná, způsob jeho výkladu je přehledný a věcný. Jeho práce má velmi dobrou jazykovou úroveň. Je to prostě velmi dobrá diplomka.

O čem bych se v ní rád dočetl, ale nestalo se tak, je přesah problematiky virtuálních celebrit do dramatického umění a kinematografie, včetně té animované. Proto bych byl rád, kdyby se toto téma stalo předmětem Markovy obhajoby.

Ve třetí kapitole píše o tom, jakou roli sehrál při zrodu tradičních celebrit (konkrétních lidí) film a později televize a konkrétně zmiňuje Charlie Chaplina. Své populární celebrity však měl nejen hraný film nebo divadlo živých herců, ale i loutkové divadlo a film animovaný. Vzpomeňme třeba na Kašpárka a jeho modifikace v různých kulturách nebo Spejbla a Hurvínka, z animovaných postav pak Disneyovy hrdiny Mickey Mouse, Kačera Donalda, atd., z naší animované kinematografie pak Krtka, Maxipsa Fíka, Pata a Mata, atd. Na druhou stranu pak některé virtuální celebrity neusilují o co nejuvěrnější lidskou podobu, ale jsou stylizované (animované) jako třeba zmíněná Hatsune Miku. Jak je to zde s tradičností a virtualitou?

Další zřetelná tendence, která rovněž souvisí s tématem práce, je permanentní snaha o dosažení digitálně generovaných živých tvorů, kteří jsou nerozeznatelní od skutečných. Existuje stále ono „uncanny valley“ – stále se zužující, ale i prohlubující se propast mezi skutečným živým tvorem a jeho digitální nápodobou, která vzbuzuje odpor u konzumenta, o němž píše diplomant ve 2. kapitole?

Nebo už se v posledních digitálních dílech tato propast uzavřela? Jaké důsledky má nebo bude mít tato tendence?

Domnívám se, že se Markovi Náprstkovi podařilo pootevřít dvířka do 13. komnaty audiovizuální kultury. Jeho diplomové práce si vážím a oceňuji její informační hodnotu. Hodnotím ji známkou **B a doporučuji ji k obhajobě.**

Datum: 31. srpna 2019

Podpis: Jiří Kubíček